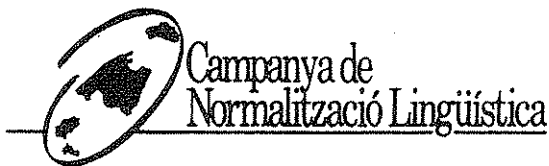


LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

V



Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll, A. I. Alomar i Celia Riba, segons l'autoria dels textos

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Jorvich, s.l.

Impressió: Jorvich, s.l.

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

I.S.B.N. 84-604-8810-1

XX

Més símptomes encoratjadors

Fa poques setmanes dedicàrem la “Línia Directa” a notícies i símptomes de normalització lingüística, que sovint passen desperce-

buts, i un dels nostres comunicants més assidus ens telefonà per dir-nos que hauríem de donar més sovint informacions d'aquesta casta, que aixequen més la moral i predisposen més a col·laborar a la normalització que la constatació o la denúncia d'endarreriments i mancances.

Trobam que té molta raó, i per això procurarem donar-li gust avui, esmentant-ne un parell més. Repetim que es tracta de símptomes que, si passen desapercebuts per als observadors distrets, és perquè resulten poc notables dins el "quadre clínic" general, però anuncien sens dubte una evolució positiva de la "malaltia".

1. Progressos en moltes entitats bancàries

Les entitats bancàries tenen una importància creixent en la normalització. La funció social de les Caixes, integrades per definició en el seu entorn, afavoreix de fa molt de temps un progressiu recobriment del català en la nostra vida social, fins a arribar a l'esplèndida realitat del Centre Cultural de "Sa Nostra" i del "Gran Hotel" de "la Caixa". També els bancs –en menor escala, d'acord amb el seu caràcter– tenen un paper en la vida social illenca.

Però aquesta funció de promoció cultural, que és importantíssima (com ho va ser, durant el franquisme, el mecenatge d'alguns grans industrials catalans, que mantenien econòmicament moltes activitats de resistència cultural), no és un "termòmetre" adequat per mesurar el grau de normalització lingüística del món bancari (les indústries d'aquells mecenes catalans, que funcionaven per força en castellà fins al canvi de règim, estan encara en procés -lent- de normalització). La normalitat lingüística d'una entitat bancària s'ha de mesurar en les seves activitats bancàries, internes i externes.

Per això és en aquest camp que volem fer notar símptomes clars de milloria. Són aquests:

1) Amb les caixes i amb alguns bancs, els clients que ho vulguin ja hi poden tenir la relació personal en la nostra llengua.

2) Hi ha molta paperassa bilingüe amb el català en primer lloc, i els caixers automàtics poden funcionar en català i castellà i en alguna altra llengua, però –almenys en les entitats que jo freqüent– donen la

primera resposta en la llengua pròpia, tal com es fa als diferents cantons de Suïssa, per exemple.

3) El català –tot sol, o acompanyat del castellà– és present de cada vegada més en la seva publicitat –tanques, tríptics i fulletons–, i el llenguatge que s'hi empra és un estàndard que no desmereix al costat de les versions castellaneres o estrangeres; els particularismes locals es reserven a les denominacions "familiars" de l'entitat ("Sa Nostra", "Es Crèdit") o d'un determinat producte ("Sa llibreta gegant") però l'aberració que s'havia aplicat qualche vegada, d'un text en mallorquí col·loquial en un fulletó multilingüe, on desentonava al costat de les versions estandarditzades de les altres llengües, és d'esperar que no es vegi més.

2. Progressos a l'Insalud

Ja fa temps que notam un esforç laudable de normalització per part de l'Insalud Balears, en la senyalització de Son Dureta, en el seu funcionament i fins i tot en la publicació en català de la Memòria de 1991, bellament editada, amb un pròleg també en català del director gerent, senyor Manuel Serrano Vázquez (més d'agrair, doncs, per tractar-se d'un director castellanoparlant) i amb la indicació que es fa en el marc de la Campanya de Normalització Lingüística (delicadesa que poques institucions tenen, per més que estiguin adherides oficialment a la Campanya).

Ara, amb motiu d'una queixa d'un ciutadà per uns impresos en castellà, ens hem posat en contacte amb aquesta institució i hem pogut constatar amb goig grans progressos: els centres d'atenció primària funcionen en català –senyalització, full d'activitat diària, resum mensual de consultes mèdiques, fitxes de la Comissió Farmacoterapèutica, impresos d'informes clínics, fulletons informatius bellament presentats (de Sineu, de Marratxí, etc.), programa de formació continuada, etc.–. La informació bilingüe adreçada a la totalitat de la població (sobre prevenció de la grip, per exemple) empra tipografia diferent per a cada llengua, i qualche tríptic que es fa en castellà du el nom del servei (urgències, punts d'atenció continuada) en català.

Una bona nota, per tant, per a l'Insalud.

Fixem-nos que ha estat la queixa per uns impresos residuals en castellà, el que ens ha fet descobrir en aquesta institució uns progressos molt més grans del que pensàvem. Això demostra que els esforços que actualment es fan des de les institucions no són prou valorats pels ciutadans: renovar totalment la "maquinària" burocràtica, és una feina immensa, que exigeix constància i dedicació llargues, abans no es fa patent als ulls de tothom.

He mostrat progressos dins dos grans àmbits que són externs a les institucions creadores de la Campanya o que s'hi han adherit. Respecte d'aquestes, esper poder donar aviat notícies concretes, ja que hem començat les visites a les Conselleries per impulsar la segona fase de la Campanya i n'esperam molt bons resultats. Vull avançar només que he rebut resposta absolutament satisfactòria del Conseller de Cultura i del Director Provincial del MEC sobre la qüestió de l'horari de llengües a COU, de la qual tots dos s'havien ocupat des del primer moment i que s'ha resolt favorablement. – A. M. (27-9-93)